

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA
A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági egyetemi tagok egész évre 8 K, tisztek, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.
Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-térre 1 K. Dijkák előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és klíring 10,489. szám

Városi képviselőválasztás.

(-gh) Székelyudvarhely városi közönsége a mai napon képviselőtestületi tagokat fog választani.

Választó jogosult minden 20 évet betöltött városi lakos, aki saját vagyona vagy jövedelme után az állami adót itt két év óta fizeti és gazdai hatalom alatt nem áll; továbbá minden testület, intézet, társulat, cég és általában minden jogi személy, ha e városban fekvő vagyonnal bír s attól adót fizet.

Képviselőnek választható szintén minden városi lakos, aki 24 éves és nagykorú s az 1886. évi XXII. t. c. 37. §-a alapján kifogás alá nem esik és az 1874. évi XXXIII. t. c. 3., 6., 7. és 9. §-aiban megemlített minősítéssel bír, ha egyszerűen irni és olvasni tud.

A választók- és választhatókról így intézkedik a törvény rendelkezése.

Azonban a választó közönségnek — a város jól felfogott érdekében — még különös gondoskodása tárgyát kell képezze az is, hogy polgártársaink közül, kik képesebbek és kik tudják legjobban betölteni a városi képviselőséggel járó fontos és felelősséggel teljes hivatást?...

A város háztartásának helyes berendezése, hasznát hajtó befektetések létrehozatala, az adózó polgárság térheinek könnyítése, mind olyan kérdések, melyekről gondolkodni, melyek érdekében a város képviselőinek cselekedniök kell.

Nem lehet elegendő ténykedés az, hogy minden eszme, gondolat nélkül a közgyűléseken megjelenjünk és a tanács véleménye alapján szavazzunk — jobbra, vagy balra. Életet, erőt kell bevinni a város ügyeinek intézésébe. Szigorú bírálatot, helyes utmutatást kell gyakorolni az egyes közérdekű dolgoknál. Nem elég a szép és üdvös határozatok meghozatala sem. Figyelni kell állandóan, hogy vajjon végrehajtottak-e? A megvalósítás érdekében történt-e valamely lépés? Ezekre azért van szükség, mert állandó ellenőrzés nélkül, igen sok üdvös dolog örökre elmúl...

Valamint az egyesek ügyesbajos dolgai elintézéséhez nagy akarat, buzgó munkálkodás kell, épen úgy a város közügyeit sem lehet közönyösséggel, nembánomsággal kezelni. Ha azt nem akarjuk, hogy a körülöttünk fekvő városok utolsója legyünk, meg kell mozduljunk. Tennünk kell a közért, hogy aztán hasznára válják az egyeseknek.

A város java, kétségtelenül az egyesek előnye. Nem szabad kicsinyelnünk a legparányibb jóindulatot, ügybuzgalmat sem, amellyel a közös érdek előmozdítását bárki is szolgálja. Nem arcucsapást, hanem buzditást, bátorítást, sőt elismerést érdemelnek az ilyen önzetlen férfiak. Testvéries szeretettel, odaadó szorgalommal dolgozzék tehát ki-ki tehetsége, legjobb tudása szerint — a közérdekért. S ha valaki dolgozni, sőt épen a köz javáért áldozatokra is kész, azt becsüljük meg érdeklődésünkkel, támogatásunkkal. Ne engedjük a hagyományos klikk-rendszer martalékául feláldozni. Az a bizonyos klikk-uralom, mely — sajnos — oly hosszú időn át uralta a helyzetet s a mely önös érdekek miatt, most is pórázon, orránál fogva szeretné a város polgárságát vezetni, csak addig lehet uralmon, míg a polgárság vakon engedelmeskedik, követi irányát és ki-ki a saját legjobb meggyőződését háttérbe szorítván, engedi magát befolyásoltatni. Mihelyt ez nem így történik, mihelyt e székely anyaváros polgársága lerázza magáról a gyámkodni akaró klikkuralom minden üdvös eszmét még csirájában elfojtó béklyóit, akkor méltó lesz e város polgársága önmagához és kezdődhetik ama nagy és fehéres szép munka, mely ilyen alakulás mellett, a jövőndő Székelyudvarhely képét tárja elénk. Annak a városnak magasztos, elragadó, mindenkit elbájoló képét, a melytől nem irtóznak meg az emberek és nem igyekeznek távolodni, hanem feltökényen gondolnak arra az időpontra, ha egyszer majd vágyaik ellenére, — távoznok kell...

Mindent el kell követnünk azért, hogy ez ősi székely város polgársága kivétel nélkül megelégedett, a lehető jó sorsban élhessen. De ezt első sorban magának a polgárságnak kell akarnia. Ha magunkat elhagyjuk, ha nem olvasunk, nem mivelődünk, a közügyek iránt állandóan nem érdeklődünk, magunkat mások által vezetettjük, úgy a saját együgyűségünknek tulajdoníthatjuk, ha még az Isten is elhagy bennünket.

Ezer meg ezer tisztességes módja van az egyesek megélhetésének biztosítására. Viszont ugyanezt mondhatjuk a városok előhaladása, vagyoni gyarapodásának kérdésénél is. Az élelmes, munkaszerető, józan életű ember, ha dolgozni akar, itthon is boldogul. Az élheterlen, dolgozkerülő, pazarló pedig, még a vagyon mellett is tönkre

megy. Így kell tekinteni és kezelni a városok, mint közintézmények előmenetelét is.

Hogy azonban egy város a saját emberségéből boldogulhasson, többi társaival párhuzamosan haladhasson, sőt lehetőleg azok közül kiemelkedhessék, a mint Maros-Vásárhely egy csapásra összes székelyföldi városainkat felülmultra, — ahhoz megfelelő vezetők szükségesek. Ezeket törvény szerint a képviselőtestület választja, működésüket a képviselőtestület hivatott ellenőrizni, irányítani. Természetesen tehát érdekükben áll, hogy a céljaiknak leginkább megfelelő képviselőtestületi tagok kerüljenek a „hivatalos” listára, akik aztán indítványokkal, sürgetésekkel és más hasonló időt, munkát igénylő dolgokkal, lehetőleg ne háborgassák a hivatalos nyugalmat...

Igen ám, de a választó polgárság is végre-valahára ébredni kezdett. A szabad, klikkuralmon felül álló polgárság is állít jelölteket és nem engedi tovább vezetni magát. Bátran, férfiasan kitart jelöltjei mellett és diadalhoz segíti azt a zászlót, melyre a székely anyaváros jövőndő boldogulása, önzetlen szolgálata van fényes betűkkel felírva.

Mi nem akarunk polgártársaink szabad véleményének elébe vágni. Mindenki látja, tudja, hogy az eddigi rendszer tarthatatlan, azt feltétlenül szükséges megváltoztatni. Polgártársaink józan ítéletétől függ sorsuk jövő alakulása felett mai napon dönteni. Ha úgy akarják jóra, ha nem, akkor hova-tovább még rosszabbra fordul a sorsuk. Ma még polgártársaink határoznak. Holnap már e jogukat azok fogják gyakorolni, kiket bizalmukkal mai napon megtiszteltünk...

Minden esetre alkotmányos polgári jogaink egyik legszebbjét van alkalmunk mai napon gyakorolni. Elmélkedjünk egy keveset, mielőtt szavazatunkat az urnába dobjuk. Gondolkozzunk és kellő megfontolás után éljünk szavazati jogunkkal. Elmélkedjünk a multtól, hogy helyes felfogással következtelhessünk a jövőre.

Érdeklődjék e város minden egyes polgára a mai választás iránt. Ne legyen senki sem közönyös. Hiszen egyebek mellett, saját személyének hat éven át a városi közgyűléseken való képviseltetéséről van szó. Legsajátabb érdeke tehát a polgárságnak, hogy szavazata beadására, néhány percet áldozzon. Ne legyen közönyös senki sem...

Udvarhelymegyei gazdaságtársaimhoz.

A napokban vettem gróf Károlyi Mihálynak, az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület elnökének megírt levelét, melyben felkér, hogy irjam meg a vármegye azon intelligens birtokosainak címét, kiknél tagbelépő felszólítása sikert ígér. Természetes, hogy első dolgom volt az OMGE-nek ép most megjelent évkönyvébe megnézni, hogy hová szaporodott a tagok száma e megyéből és kik azok.

Szégyenkezve láttam, hogy e megyéből — hol kb. 170 száz holdon felüli birtokos van — az OMGE-nek csak 10 tagja van és azok egyrésze nem egyéni. Ily kevés tagot még csak Háromszékvármegye szolgáltatta a tulnyomóan magyar lakossága megyék közül. Csik is több tagot ad kettővel.

Én harminc gazdát irtam össze, kikről elvárható, hogy intelligenciájuknál fogva megértik, hogy az a 24 K tagdíj, a mit fizetni kell, nem áldozat, mert azért a Köztelek lapot ingyen kapják, a mely ma azt hiszem, a föld kerekességén a legjobb gazdasági lap, mivel a nagy nemzetnél a gazdasági tudás decentralizálva, míg nálunk a Köztelekben központosítva van. Minden tag megkapja ingyen az OMGE évkönyvét is. Ebből megtudhatja, hogy mi-kép éafarkodtak a törvényhozás, a kormány és a gazdaságtársadalom különböző szervezetei, a gazda érdekében.

Legjobb szakértőtől kap mindenki feleletet, ha kérdést teszen bármely mező- vagy közgazdasággal összefüggő kérdésben. Innen látható, hogy nem vagyonság kérdése az OMGE tagja lenni, hanem az intelligencián fordul meg, mert hiszen direkte is visszaszerzi a legolcsóbb olvasmányos és olyan tanácsokban, a mire minden gazda reá szorul.

A lényeg még sem ez, hanem az indirekt haszon az egyesre és a hazafiui kötelesség.

A gazdaközönség érdeke, egyere-sen magyar érdek, mert hisz egy társadalmi szervezet funkcionálása sem fedi annyira a magyarság érdekét az országban, mint a gazdaké.

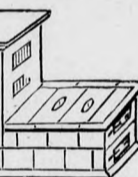
Mindannak dacára, nyíltan kimondom, hogy a föld és a magyar föld érdeke a mi védelmet kapott, leginkább annak köszönhető, hogy a Lajthán tulla váms-, fogyasztási és adózási kérdésekben hasonló elvekkel voltunk kényszerítve eljárni. A nyerstermelő Magyarországon a földmívelés érdekét leginkább a szervezett osztrák agráriusok védtek meg, dacára annak, hogy ott az ipari és kereskedelmi érdekelttség az államban sokkal fontosabb, mint a gazdasági, de semmi esetben nem áll arányban avval, hogy nálunk nem csak az államnak fontosabb

Legjobb minőségű mennyiségben sakkal együtt a hengermű- arhelyt.

comp., oeller

... sok év...
... miatt be-
... eredeti
... edjegyvel
... azba van
... 10 és K2-
... apható. —
Budapest.
... szlánhoz“
... eu.

al szemben

munkák, rak-
... Bármínő gé-
... lkiismeretesen
... os kiszolgálás.

utak.

Vissza

3	Gyv.		
1.		955	
		—	
		—	
		958	
		946	
		938	
		929	
		910	
		906	
		852	
		839	
		828	
		820	
		757	
		745	
		730	
		676	
		240	834 1231
		1210	615 935
		—	592 920
		—	325 617
		654	
		130	
		425	838
		206	619
		1200	418
		1124	410
		1002	—
		633	1008
		450	
		234	
		103	

tényezője a földbirtok, de a magyar nemzetnek valóságos gerince.

Nem csupán a mi megyénk hibás abban, hogy a gazdaközönség kitűnő vezetőségének irányítása nem jut eléggé érvényre a törvényhozásban és a kormányzatban, mert hisz az egész ország gazdaközönsége indolenciája nyilvánul meg, hogy a gárda körül alig négy és háromnegyed ezer tag tömörül egy 20 millióból álló túlnyomóan agrár országból.

Igy eshetik meg az, hogy míg kormányzatunk ép ez évben sziszifusi erőlködést végez, hogy állattenyésztési érdekeinket megvédje, akadt oly képviselő magyar földmivelő kerületből, a ki a szerb állapotokhozatal érdekében interpellációt jegyez be és nem egy helyen bolondítja a magyar népet oly jelszavakkal, melyek gazdasági letörését jelentik.

Nem csak a nagyobb gazdák kapnak felszólítást, hanem a Gazdakörök is. Ezeknek ép úgy hivatása résztvenni a gazdasági mozgalomban, melyek az OMGE-ből indulnak ki, mint az egyeseknek, mert a földről, a kinek kicsi is jut, tulajdonosa azt szokta büszkén mondani, hogy: ép oly mély, mint az ezer holdasé. Ez egy sark-igazság, ép úgy annak kell elfogadnunk, hogy egyenlő érdekei is vannak a földnek, valamiképpen egyenrangú pillérek édes hazánknak akár nagy, akár kicsi a földmivelő.

Hiszem, hogy az új évben több gazda lesz az OMGE tagja e megyéből s így több Köztelek is fogja hirdetni a magyar föld és a magyar érdekek igéjét.

Gazdátársaimnak hazafias üdvözléssel maradok kész szolgája:
Fiatfalva, 1909. dec. hó.

Ugron Zoltán.

Vármegyei közgyűlés.

Udvarhelyvármegye törvényhatósága f. évben az utolsó vagyis harmadik rendes közgyűlését f. hó 28-án d. e. 9 órakor tartotta meg a törvényhatósági bizottsági tagok élénk részvétele mellett.

A vármegye alispánjának indítványára ősi szokáshoz híven egy küldöttséget választott a főispán meghívására a közgyűlés, melynek tagjai voltak Sebestyén Mózes, Mezey Ödön, Nagy József, Dézsi Antal és Biró Mihály.

A küldöttség meghívására a diszteremben megjelent a főispán, a ki elnöki székét elfoglalva örömeinek adott kifejezést, hogy a törvhat. bizottsági tagok olyan szép számban jelentek meg. Egyben sajnálatát fejezte ki a jelenlegi politikai viszonyok miatt s azon óhaját tolmácsolta, hogy bár a szétvált függetlenségi párt ismét egyesülne. Azután felhívta a közgyűlést, ha ismét darabont idők, szomorú napok következzenek el, vállalva egyöntetűleg védje e törvényhatóság is a nemzet igazát, az ország jogait. Miután elparentálta Zakariás Antal törvényhatósági bizottsági tagot, a gyűlést megnyitottanak jelentette ki.

A főjegyző bejelentette, hogy szabályszerű időben 2 önálló indítvány érkezett be u. m. Csia Kálmánnak a marosvásárhelyi — székelyudvarhelyi vasut ügyében és Ugron Zoltánnak az általános választói jogra vonatkozóan.

A 317 pontból álló tárgysorozatok tárgyalása vette kezdetet és pedig első sorban a főtárgysorozat 1—10 pontjai tárgyalattak le. Első pont az alispáni jelentés volt, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett s csupán egy felszólalás történt Ugron Zoltán részéről, a ki sajnálattal hallotta a veszett ebek garázdálkodását a minek okát az elszaporodott kóborebekben látja s kéri az alispánt hasson oda, hogy a prismaet elhanyagálva alkalmával több kisebb csomóba szélhordják nappal, s éjszakára is úgy maradnak, a minek káros következményei, szerencsétlenségek történhetnek az éjszakai sötétségben.

Alispán mindkét ügyre vonatkozólag, megígérte az orvoslást. Az alispáni jelentés során tesz említést a személyzeti változásokról is, hogy árvaszéki irattárnokká Kandó István központi irnok, helyébe pedig Donáth Gyula járási irnok nevezetett ki.

A számonkérésnek jegyzőkönyve tudomásul vétetett, ugyszintén a vármegyei pénzek jövő évre való elhelyezése is, mely szerint a jelenleg értékpapírba fektetett pénzek ugyanmaradnak s a takarékpénztárba elhelyezett tőkék szintén úgy fognak hagyni, a mint folyó évben voltak elhelyezve.

Alispán előterjesztésére a Héjjasfalva—Székelyudvarhely közti vasuti vonal megváltása és ennek további építése elfogadtatott, ugyszintén a telefon kiépítése Csikszeredáig.

Ezután következett Csia Kálmán etédi ref. lelkész és társainak indítványa a marosvásárhelyi—székelyudvarhelyi vonat kiépítésére a ker. isk. Miniszterhez intézendő felirat ügyében, melyet a közgyűlés magáévá tett és a feliratot pártolól fogja felterjeszteni.

Ugron Zoltán indítványa az általános választói jog megalkotása ügyében a képviselőházhoz intézendő felirat, többeket készített felszólalásra. Csia Kálmán az általános egyenlő, titkos választói jog mellett tör. lándzsát, míg Konez Ármán hatalmas szép beszédben azon elv mellett érvelt, hogy kiterjeszteni ki kell, de nem kell ama érdemtelenséget e joggal felruházni. Hasonló szellemben beszélt Dr. Sebestyén János alispán is.

Ugron Zoltán javaslatát egyhangulag elfogadta a közgyűlés s azt a társhatóságoknak is megküldi.

„Demokratikus, liberalis haladás és emberi általános jogok kiterjesztése mindnyájunk ideálja — mondja Ugron Zoltán felszólalásában — épp úgy az ország erejének fokozása, mely egyuttal fokozatos függetlenségünket emeli, de ezen szavaknak és elveknek részletekben való olyatén kombinálása, hogy abból nemzeti egységünk meghurcolva és ellenállási képességünk meggyengülve kerüljön ki, annak helyeslésére kaphatók nem vagyunk.

Általános legyen a választói jog reformja, a mennyiben általános magyar érdekeket szolgáljon. Egyenlő is legyen a mennyiben mindenkire kiterjesztetnek, ha alkalmas az egységes magyar állam céljainak szolgálata. Titkos ne legyen, mert a politikai állásfoglalásnak viselnie kell a nyilvános ellenőrzést és a felelősséget, a kerületi beosztásnak számolnia kell a magyar állam szem-

pontjából a politikailag iskolázott ország részekkel.

A választói jog kiterjesztése nem lehet kirekesztő egyes osztályokra, de rosta kell legyen, melyen kiválasztódnak a nemzeti egység ellenségei! Ilyen szellemű azon felirat, melyet a törvényhatóság elfogadott s melyet a többi törvényhatóságokkal is közölni fog.

A közigazgatási bizottságba ismét beválasztottak Kis György Sándor, Dr. Mezei Ödön, Dr. Nagy Samu, Soó Gáspár és Gönczy Lajos.

A pénzügyminiszter 112937—909. számú rendelete értelmében a vármegyei földadó bizottságba beválasztottak rendes tagokul: Daniel Lajos, Nagy József, Gyarmathy Dezső, Bálint György, Szabó István, Bakk Albert, Ferenczy Gyula, Ugron Zoltán, Nagy S. Ferenc, Jeddy Tamás, Gagy Lajos és Gagy László. Póttagokul pedig: Kolombán Lajos, Gergely Mózes, Miklós Sándor, Knall János, Lukács István, Káli Károly, Györfi Ferenc, Tóth Károly, Gyarmathy Lajos, Elekes Dénes, Végh Gyula és Máthé László.

Az állandó választmányban a Solyossy Endre halálával megüresedett helyre Embery Árpád választott meg. Az esküdtek lajstromának összeállítására a volt bizottsági tagok választottak meg. Tb. tisztú ügyésznek Dr. Nagy Samu jelöltetett ki.

A loavató bizottság elnöke Daniel Lajos, alelnöke Ugron Zoltán lett.

Fejérmegye átirata Kossuth Ferenc keresk. miniszter üdvözlése tárgyában elfogadtatott, vagyis a törvényhatóság szintén bizalmát fejezi ki hasonló felirattal.

Szabolcs vármegye átirata alapján az aradi 13 vértanu vesztőhelyének államköltségén leendő megváltása ügyében hasonlóan felir, mert nem tartja méltónak a nagy körökhöz, hogy sorsolás útján szerezzék meg a megváltási összeget.

Békés vármegye feliratát az iskolák magyar felirata ügyében hasonlóval támogatja.

A díjnokok lakbérének ügyében kérésrel fordul a Belügyminiszterhez a törvényhatóság.

A siketnémák kolozsvári intézete javára 50 K segélyt szavazott meg a közgyűlés.

Nagyobb vitát okozott Székelyudvarhely város 1910. évi költségvetése Gyertyánffy Gábor felebbezése folytán. Ugyanis felebbező a polgármesternek 400 K-val és a főkapitánynak 200 K-val emelt fizetését kifogásolta. Hozzá szoltak Pálffy Jenő, Ugron Zoltán, Gothárd János stb. s a kérdést végre is úgy oldották meg, hogy benne hagyják úgy azt a költségvetésben a felemelt fizetést, de arra vonatkozólag szabályszerű szabályrendelet módosítást kell hozzon a városi képviselő-testület.

A régi városbáza bérbeadására pedig pályázat lesz hirdetendő.

Egy könycesepp.

„Egy rózsaszál szebben beszél, mint a legszerelmesebb levél.”

E gyönyörű mondat ellentétéképp mondhatni: egy könycesepp is többet beszél az udvarhelymegyei ált. tanítóegyletnek f. hó 18-án tartott rendkívüli közgyűlésében, mint néhány óras szónoklat, heves vitaközlés.

Tanui sokan valának, a sok között én is az voltam.

Nem akarom a nyilvánosság előtt K. S. homoródalmási ig. tanító sorsát leírni, elmondotta azt ő pár hónappal ezelőtt e lap hasábjain. Ő mulasztott, hibázott, el is vette érte büntetését. Mondjuk, hogy meg is érdemelte.

Hanem a § oly szigoruan való alkalmazását a keresztény világ legnagyobb ünnepe előtti napokon tanítótársaitól talán nem érdemelte meg. E bánásmód abból a száraz testből és csillogó szemekből akaratlanul is könnyeket csalt ki.

Tartozunk ennek a derék tanítónak a nagy nyilvánosság előtt is elismerést adni, mert sokat dolgozott a nyilvánosság előtt is s ezt az elismerést is adjuk úgy, amint megérdemli.

Amíg mi az iskolán kívül családias, barátságos összejöveteleket tartottunk, ez a néptanító nem bírván a pipafüstöt, talán a poharakat sem tudta úgy üritgetni, mint mi (s mint olyan, ki versenyt nem tarthat a társaság tagjaival) otthon dolgozott.

De nem azon, hogy egy fillérből — mely minden lelkiismeretes tanítónak gyöngén megfizetett bére — hogyan tudna kettőt csinálni, hanem dolgozott a népnevelés emelésén, előmenetelen, fejlesztésén.

Amidőn testvérnek nem ismerte el a közgy. és őt (nem akarom vitatni méltányosan, vagy ellentétéképp) reszketni kezdett egész valójában, talán lelke is eltelt keserű érzelmekkel s egy könycesepp ült ki szeméből, amely ragyogott, mint a gyöngyharmat, szórta sugarait, mint a szépen csiszolt gyémánt annyifelé, a hányan jelen voltunk.

Lehetetlen volt észre nem venni e könyceseppet, mely a gyöngyestől aláhullott, amelyben annyi keserűség, csalódás, annyi bánat, lelki-fájdalom s amely oly nehéz volt, hogyha le nem esik, összeroskadtna volna alatta.

Éreztem a súlyát e könnyeknek s a gyémántnál becsesebbnek tartottam volna, hogyha ennek nyomában a rideg ész ne szólaltatta volna meg ajkait, hogy „ellenem intrika foly” amelylyel meggyanusított olyanoka, is, akik talán olyan jóakarattal, testvéries érzéssel állottak mellette, mint mi, a homoródi fiókkör minden egyes tagja.

Nyugodj meg azon kedves kartársunk, édes testvérünk, hogy velünk együtt a nagy nyilvánosság is tudja értékelni önfeláldozó, serény munkásságod, mindnyájunk szívében él — kivétel nélkül, kik jelen voltunk azon a gyűlésen, irántadi elismerésünk, tiszteletünk. Testvéries szeretetünk, hálnk, ez kísér Téged bárhová mégy, bármily sors érjen. A történekről ne emlékezzél, ne méltatlankodj, az a rideg § annak az oka, amely adventben sem érez másképp, mint máskor, mindig egyformán, mindig szigoruan.

Székelymuzsna, 1909. dec. 20.

Szathmáry Lajos,
ált. tanító.

— **Felebbezés.** Mint biztos forrásból értesülünk — az e hó 18-iki tanító-gyűlésen elfogadott Kriza-féle határozati javaslatának első pontja ellen a kir. tanfelügyelőséghez felebbezést jelentettek be.

HIREK.

Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a héten nálunk senki sem korteskedett a mai választásra;

mondják, hogy a mai választás nem dönti el a jövő sorsát;

mondják, hogy némelyek korteskedésből jótékonykodni nem szoktak;

mondják, hogy diák nélkül több táncos, mint „táncosnő” van a tánciskolában;

mondják, hogy a mai jelöltek, mind városatyák lesznek;

mondják, hogy a polgármester ajánlottai, nem mind az ő hivei;

mondják, hogy a „hivatalos” bömböldői jelöltek a városi takarékpénztárnak mind hivei;

mondják, hogy a polgármester a pénzügyi számvétséghez visszakiváncokzik.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget a szerk.

Tizenöt év múltán. Isten segédelméből, m. t. olvasóink, munkatársaink s általában Udvarhelyvármegye közönségének támogatása, áldozatkészsége és ami szerény működésünk folytán, a „Székely-Udvarhely” karácsonkor betöltötte tizenötödik évét. Másfél évtizedes multra tekinthetünk vissza. Ennyi ideje, hogy Udvarhelyvármegyében az első életképes újságot: a „Székely-Udvarhely”-et a Megváltó születése napján utnak indítottuk... Ez alkalmából hálás szívvel emlékezünk meg mindazokról, kik akkor és azóta támogattak. Szerény működésünkről bírálatot nem mondhatunk. Erre nincs is szükség. Legfényesebb tanubizonyosság arra, hogy a „Székely-Udvarhely” hézagot töltött be, az elmúlt másfél évtized. Szeretettel kérjük m. t. olvasóinkat, munkatársainkat, tartsák meg jövőre is e lap iránt tapasztalt jóindulatukat. Mi viszont ígérjük, hogy a város és vármegye s általában a székelység közérdekét híven, becsületesen fogjuk szolgálni. Politikai tekintetben pedig a 48-as függetlenségi Kossuth-párt elveit követjük. Mert szent meggyőződésünk, hogy Kossuth apánk vére, a nagy szabadsághős fia: *Kossuth Ferenc, aki atyja mellett nőtt fel és Tőle tanulta szeretni e hazát, áruló soha sem lehet.* Mindenki inkább megtagadhatja multját, véthet a magyar haza függetlensége, önállósága ellen, de Kossuth fiának helyt kell állania, ő a haza jövőjét veszélybe nem sodorhatja. M. t. olvasóink szíves támogatását remélve, az előfizetések megújítását és a „Székely-Udvarhely”-nek ismerőseik körében leendő terjesztését kérjük. Teljes tisztelettel a szerkesztőség és kiadóhivatal.

A mai képviseletválasztás reggel pont 9 órakor veszi kezdetét és délután négy óráig tart. Ezen időn belül a szavazatokat be kell adni, mert később szavazni nem lehet. A szavazás kerületenként történik. Az első választó kerülethez tartoznak a Varga-patak jobb partján, a vasuti állomás felől lakó választók. Ezek a mostani tanácsház nagytermében szavaznak, vagyis adják be szavazati cédulájukat. A második kerülethez tartoznak a Varga-patak bal parti részén lakó választók a szombattalvi részzel együtt. Ezek a régi városháza nagytermében adják be szavazatukat. Ugy értesülünk, hogy a választási helyiségek körül eddig szokásos volt korteskedést megszűntetik, sőt a közelben tartózkodni sem lesz szabad.

A hadnagyné halála. Köteket lehetne írni egy-egy 48-as nagyasszony önfeláldozó, hazafias életéből. Ilyen hőselkü, jószágos asszony volt özv. Zonda Lajosné Györfő Juliánna 1848-49-es honvédhadnagyné is, ki az erdélyi szabadságharcot a honvédseregnek Erdélyből való kitevéséről a dévai fegyverletételig átszenvedte. Ez a nagylelkű, nemesszívű asszony, ki községében a jótékonykodás anyaga, a szegények gyámola, a házas takarékos gazdasszonyok mintaképe volt életének 89-ik, özvegyiségének 45-ik évében, folyó hó 27-én délután 1 órakor, a halotti szentségek ajtós felvétele után, meghalt. Hült tetséget ma (csütörtökön) d. u. 2 órakor a r. kath. köztemetőbe fogják örök nyugalomra helyezni Kézdiszentkereszt községben, hol lelkéért az engesztelő szent miséldozatot holnap mutatják be az Urnak. És a Mindenható kegyesen fogadja ezt, mert a 48-as honvédhadnagyné özvegyének élete példás, követésre méltó vala. Az elhunyt nagyasszonyt Zonda Mihály nyug. körjegyző, Zonda Mária férj. Szalló Jánosné, mint gyermekei, Zonda József vármegyénk tvh. m. kir. főállatorvosa pedig, mint közeli rokona gyászolja. Damjanichné, a vértanu özvegye után, csak hamar távozott. Legyen béke, nyugalom a szegények és árvák forró könyveivel öntözendő hantok alatt.

Raffay Irma váratlanul elhalt alig 37 éves korában Ujszékelyen. Raffay Domokos unitárius esperes és családját, valamint az unitárius közönséget, a David Ferenc egyelet, a melynek számot tevő tagja, munkás, szeretett vezér alakja volt, mely gyászba borította a pótolhatatlan veszteség.

Az udvarhelykörüi méhészeti egyesület választmányi gyűlése folyó hó 28-án foglalkozott az értékesítő osztály létesítésének kérdésével. Az értékesítő osztály szervezése kimondatott. Forgótökere, az egyesületi tagok által nyújtandó hozzájárulásból létesített tőkéhez az erdélyrészi kirendeltségtől államségélyt kérnek. Felhívások utján e célra adományokat gyűjtenek. A szükséges alap összegyűltével a raktárhelyiséget kibérelnek s lehetőleg 1910. év őszével az értékesítő osztály működését megindítják. A szervező munkálatok végrehajtásával Gál Imre egyesületi titkárt megbízták. Csatlakozásra felkérlik a keresztur-vidéki méhészkört.

Kosaras táncmulatság. A nagygalambfalvi olvasó-kör és ifjúsági egylet Nagygalambfalván 1910. január hó 8-án, pénztárai javára műsoros kosaras táncvigalmat rendeznek. A helybeli dalkör énekel, Beke Albert igazgató-tanító megnyitót tart, Keceli Anna, Kádár István, Kádár Anna, Varga Mária, Petre Zsigmond, Bence Sándor, Teleki Balázs, Varga Mihály szavaltat, monologot, dialogot adnak elő és Száva Mihály tanító bezáró beszédet tart. Műsor után reggelig tartó tánc következik.

Meglopta még az apját is. Kis László etédi lakos, 17 éves legényke, igen rossz utra tévedt. Előbb otthon, a szülői háznál szarkáskodott s ezt annyira vitte, hogy utóbb betöréses lépés büntetvére vetemedett. Akár csak a hajdani betyárok, kik fületlen gombról az ökörlopásig, majd

pedig egészen a rablógyilkosságig vitték, hogy aztán az akasztófa kötelén végezzék nyomorult életüket. Ez az eltévelyedett fickó, minap özv. Lukács Lászlóné etédi lakos bezárt ajtóját feltörte és a házban levő szekrényt vésővel felfeszítve, 2400 korona készpénzt ellopott. Az eset egyelőre titokban maradt, mert az özvegy asszonynak sejtelve sem volt a tettes kilétéről. Azonnal jelentést tett a csendőrségnek. Tóth Ferenc őrmester és Hadházi János csendőr a nyomozást megindította és egyuttal a pénz előkerítése szempontjából, széleskörű intézkedéseket tett. Ennek rövidesen eredménye is volt, mert a gyékényesi határrendőrségtől távirati értesítés érkezett, hogy ott az utlevél nélkül Amerikába szökni szándékozott Kis Lászlót letartóztatták. Tóth őrmester Gyékényesre utazott, hol a nagyreményű csemetét a lopásról kikérdeztén, tördelmes vallomást tett. Beismerte, hogy az özv. Lukács Lászlóné 2400 koronáját tényleg ellopta, s abból Budapesten 339 koronáért hangszerket vásárolt és 2040 korona készpénzt előadott. Azt is beismerte, hogy saját édesatyja kárára folyó évben mintegy 70-80 koronát ellopott és elköltötte. Végül Tóth őrmester a bűnjellel együtt visszakísérte és átadta a székelyudvarhelyi kir. ügyészségnek.

Halálozások. Karácson első napján d. u. 2 órakor kísérték örök nyugalomra városunkban Rudolf József butor-vaktáros és kárpitos polgártársunkat, aki e hó 23-án éjfél fel egy órakor, életének 53-ik házasságának 22-ik évében, rövid szenvedés után befejezte földi életét Székelyudvarhelyt. Temetését, melyet a róm. kath. egyház szertartása szerint tartottak, a rokonságon kívül, nagyszámu résztvevő jelent meg. Gagy Mihályné szül. Simófi Ilona pedig e hó 25-én d. u. fél három órakor, életének 26-ik évében halt el rövid, de keserves szenvedés után Parajd községben. Temetése általános mély részvét mellett, hétfőn d. u. 1 órakor a ref. egyház szertartása szerint történt meg ugyanott.

Kenyérrel kínálta és agyonverte. Az emberi elfajultság és gonoszság sötét, visszaszító képét tárja elénk Mik György erkei lakos bűncselekménye, melyet mult vasárnap nyílt utcán, Erked községben elkövetett. Ugyanis Turba Péter 35 éves, nős, erkei lakost összetört fejvel és karral a község között halva találták. Az esetről Adorjau János járási őrmester értesülvén, Muzsnáki Sándor csendőrrel a nyomozást megindította. Kiderült, hogy Mik György, egy 21 éves siheder, a nevezett napon este hat órakor Golya Mózes telkéről hatalmas bükkfa dorongot vett magához és azt Schenker Jánosné kapujához eldugta. Ezután bement Hasbert Mihály kocsimájába, hol Turba Péterrel pajtáskodni kezdett és azt kenyérrel kínálta. Negyedóra mulva mind a ketten haza indultak. Mikor Schenkerné kapujáig érkeztek, Mik a dorongot elővette s minden további szóbeszéd nélkül, Turba Péternek a fejét és karját annyira összeverte, hogy az ott meghalt. Majd a sötétben elmenekült. A csendőrség Mik Györgyöt letartóztatta és a helybeli kir. ügyészséghez bekísérték.

A városi tisztviselők karácsona. Országszerte nagy örömet keltett a városi tisztviselők státuszrendezése. Huszonöt törvényhatósági joggal felruházott és 111 rendezett tanácsu város részesült állami segítségben most először. Székelyudvarhely város 8000 koronát kapott a két millióból, melyet az ország ez évi költségvetésében e célra előirányoztak. Szükségleteinket, szegénységünket tekintve, nem nagy összeg, de ha a többi városok részesedésarányát tekintjük, elismeréssel kell megelégednünk a részünkre megállapított összeggel.

Erdélyrészi orsz. kirakó városok. 1910. január hó 2-án Nagybazon, Alparét, Egerhát, Körösbánya Makfalva, Maroscsucs; 3-án Kisapold Somkerék; 4-én Hadad; 5-én Mocs, 7-én Csikszépviz; 8-án Csokmány; 10-én Kézdivásárhely, Köhalom, Kolozsvár, Küküllővár, Nagyszében, Radnót.

Tisztelettel kérjük az előfizetéseket mielőbbi megújítását, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Feláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítására és a már használatban levőknek érvényesítése az 1910. évre. Az állami és törvényhatósági tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők és a rendezett tanácsu városok tisztviselői feláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1910-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (Budapest Andrassy-ut 73-75) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők. Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1910-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az új kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken rovandó le. A postabélyeg a betérjesztendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel. Készpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadtatik. A hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előirt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el. Ez alkalmattal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmi fele díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

A legmakacsabb köhögés.

Ugy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb mellbántalmak gyorsan megnyúlnek a Scott-féle csukamájolaj Emulsió által. Néhány kevés adag teljes megelégedésre fogja ezt ennek is bebizonyítani.

A Scott-féle Emulsió utóérhetetlen hatása alkalmatosságok világhírű tisztaságán és erején alapszik és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemészthetővé tetik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb. Egy eredeti üveg ára 2 K50 f. Kapható minden gyógyszerárba.

Tanulónak

ígyes fiut előnyös feltételek mellett azonnal felvesz Mészáros Lajos borbély és fodrász Székelyudvarhelyt.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalettmódel közöl a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámot küld a „BUDAPESTI BAZÁR” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

25 szekér széna,

sarju, lucerna eladó; értekezni Dézsy Balázsnál Bathyháni-tér 5 a. lehel.

Ez már így van és nincs másképp!

Bőr, talp,

cipőfelsőrész és e szakmához tartozó mindennemű árucikkek **Szentpétery Károlyné utóda**

p. p. **Szentpétery Károly** kereskedésében Székelyudvarhelyt (Alsópiac-tér, régi városháza alatt) friss árukkal berendezve és tetemesen kibővíve — kapható legolcsóbb árak mellett. Már egyszerű bevásárlásnál is mindenki meggyőződést szerezhet, hogy e cég kitűnő áruai és olcsó árai — minden versenyt felülmulnak.

BORRI

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bormagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

TELÉS! JO KIVITEL! MÉLTANYOS ÁRAK!

DIVATOS EKSZEREK.
FÜLBEVÁLTÓ, KANONOK, NYAK-ÉKEK, GYÜRÖK, MÉLTANYOS ÁRAK. KANONOK, ZSIZSUK, ÉVŐSZAKOK. EZÜST-DISZTANGYKÁK, LEGYVA GYÖRÖK, VÁLASZTÉK ÉS HASZÁRZESI FORRÁS.

ZIRNER TESTVÉREK
UTÓDA MESTY MÜGŐ BUDAPEST, IVACZUTCSAS. SZEMBEN A KRISTÓFERRÉLI PORTOS CZIMNE ÜGYELJÜNK! ALAPITOTT 1834-ben. KELLŐ BIZTOSÍTÉS MELLETT VIDÉKRE ISZIVISEN KÜLDÖK VÁLASZTÉKOT.

Eladó ház.

Az Árpád utca 42. szám alatt lévő ház, három szoba, konyha, kamara, mosókonyha, pince, külön udvar öryk áron eladó. Értekezni lehet Pént Józsefnél.

Korpa-eladás.

Legjobb minőségű korpa 50 kgr. felüli mennyiségben mm. 12 koronáért zsákkal együtt kapható Fábian József hengerműmalmában Székelyudvarhelyt.

Magyar királyi államvasutak.

Oda		Évrényes 1909. október 1-től.		Vissza		
Vv.	Vv.	Vv.	Téli menetrend.	Vv.	Vv.	Gyy.
8512	8514	8516	I-III, I-III.	8511	8513	I-III, I-III.
655	820	8910	ind. B.-pest k. p. u. (N.-váradon át 126) érk.	720	730	955
—	200	1220	" B.-pest k. p. u. (Aradon át 153, 126) "	695	1230	—
—	854	611	" Kolozsvár (126) (*Csatl. Héjasfalván) "	510	1050	—
—	1250	432	" Szentagota vásártér — — — — — "	555	955	—
447	1047	734	ind. Segesvár (126, 133) — érk.	705	453	958
501	1100	747	Fehéregyháza — — — — —	653	441	945
509	1108	755	Bún 211 sz. órház — — — — —	646	433	938
526	1120	810	ind. Héjasfalva (126) — érk.	637	424	929
540	1134	824	Ujszékely 2. sz. órház — — — — —	619	405	910
550	1144	834	Alsóboldogfalva — — — — —	610	355	900
601	1158	848	Székelykeresztur — — — — —	602	347	852
609	1206	856	Bethfalva 6 sz. órház — — — — —	533	338	835
620	1217	907	Kisgalambfalva — — — — —	543	328	828
629	1236	926	Nagygalambfalva — — — — —	535	320	820
654	1251	941	Bögöz — — — — —	512	257	757
707	104	954	Bikafalva 11. sz. órház — — — — —	500	245	745
723	120	1010	Székelyudvarhely § — — — — —	445	230	730
805	544	910	ind. Székelykocsárd — — — — — érk.	618	250	618
201	1025	315	érk. Maros-Vásáhely — — — — —	740	—	240
486	1037	531	ind. — — — — —	526	—	1210
450	124	553	érk. Déda (Borszék-fürdő) ind.	—	820	—
808	302	905	ind. Küküllőszög — — — — — érk.	—	534	—
—	902	934	érk. Parajd — — — — — ind.	844	1243	654
—	1035	250	ind. Sepsiszentgyör — — — — — érk.	335	745	130
650	101	1244	érk. Madéfalva — — — — — ind.	620	1205	425
906	316	523	érk. Gyergyószentmiklós — ind.	342	833	206
1116	344	918	" Gyimes — — — — — ind.	—	514	1200
1101	435	928	Palanca — — — — — ind.	—	520	1124
—	858	—	ind. Brassó — — — — — érk.	—	—	1002
515	1050	305	Sepsiszentgyörgy — — — — —	816	159	633
645	110	451	Kézdivásárhely — — — — —	644	1220	450
856	228	750	érk. Bereczk — — — — — ind.	439	1016	234
1015	—	856	— — — — —	324	855	103

SZEKÉLY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2-szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi len

legjobb magyar gyártmányú díszleveledpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, szines és virágos leveledpapírok és borítékok, levél-kartyák, gyász-**Képes levelezőlapok** 20-féle helybeli felvétel. levélpapírosok stb. Nagy választék tájképes, virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből.

Állandóan kaphatók mindenféle

kész nyomtatványok.

u. m. községi, körjegyzői, szolgabírói, végrehajtói, ügyvédi, lelkészi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Mindenféle színű, nagyságu, súlyu és minőségű irodai és író-

PAPIROSOK

vonalzott és sima leveledpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írógéppapírok, csomagoló és selyempapírok, másolópapírok, itató-papírok, szűrőpapírok, torta- és befőző-papírok, könyvkötő-papírok és papírkülönlegességek. Kártyapapírok.

Lemezpapírok minden suliban. hangjegypapírok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szépirási és rondírási minták. Olcsó legyező-faldíszek, klozettpapírok, szivarkahüvely, szivarka s névjegytárcák Dohány-ésszivartárcák bőrből és femből. Bőrtárcák. pénzes-érszények, okmány és írománytáskák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház)

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlja továbbá

könyvkötészetét

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Acélírótollak, ronditollak, üveg-tollak, tollszárazak, díszitollszárazak. **Írók,** fekete, szines és másoló-írók, notes írók, csavarírók (crayonok), zsebírók, csavaríróbetétek, íróvédők, íróhegyezők. **Kréták,** iskolai, kávéházi és fajelző kréták, szines kréták. **Tinták,** legjobb irodai és másoló tinták, szines, vegy és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedüvonó, hurok, hegedü-iskola, hegedü alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek. **Hangoló-sipok és** **Pinák.** Monogramok fehérnemű és leveledpapírjelzésre. Kezi nyomda. — Különféle bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyák. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári áron.

A hazai és külföldi jeles írók

művei, ifjusági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes Magyar Könyvtár. A székelyudvarhelyi **középiskolákban** és a városi és megyei **elemi népiskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** raktára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beíró könyvek, főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek, zsebkönyvek (notesek), pénztártömbök (Block), dárca és szelevénykönyvek.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák tolltollak, itatódeszkák, olaj-s zlestek minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, tollállványok, szivacs-esésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek szőnyegszögek, kapesok stb

Postatakarékpénztári chekk-clearing száma 10.489